

ДО: Председателя на Научното жури,
определено със заповед № Р-109 133/16.03.2026 г.
на Ректора
на МУ "Проф. д-р Параскев Стоянов"- Варна,

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Нина Димитрова Димчева, д.х.
кат. Физикохимия, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“; област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; Професионално направление 4.2. Химически науки; Научна специалност „Физикохимия с колоидна химия“, за нуждите на Катедра „Химия“ към Фармацевтичен факултет на Медицински университет - Варна.

Рецензията е подготвена съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБ (ЗРАСРБ), Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав (ППЗРАС) и Правилника за академично развитие в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна. Единствен кандидат, допуснат от научното жури до участие в конкурс за заемане на АД «ДОЦЕНТ» обявен в Държавен вестник бр. 6 от 16.01. 2026 г., е главен асистент д-р Анелия Цветанова Герасимова-Пенева.

1. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

Назначена съм за член на научното жури по конкурса със заповед на Ректора на МУ – Варна № Р-109 133/16.03.2026 г.

Комплектът материали по конкурса, представени ми от кандидатката на електронен носител, е в пълно съответствие със законовите изисквания, критерии и показатели за заемане на съответната академична длъжност, съгласно ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и съгласно Регламента за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в Правилника за устройството и дейността на МУ-Варна. Спазени са всички административни срокове по провеждане на конкурса. Представените доказателствени материали не се повтарят с тези за придобиване на образователната и

научна степен „доктор“, нито с тези, с които кандидатката е участвала в конкурса за заемането на академичната длъжност „главен асистент“.

Представените на електронен носител от д-р Анелия Герасимова - Пенева документи за участие в конкурса включват:

- Заявление до Ректора за допускане до участие в конкурса;
- Творческа автобиография, подписана от кандидата;
- Заверено копие на диплома за ОКС „Магистър“ с приложение;
- Заверено копие на диплома за придобита ОНС „доктор“ по химия;
- Заверено копие на документ за придобита специалност в сферата на здравеопазването;
- Удостоверения за стаж по специалността и за преподавателски стаж;
- Справка за учебна натовареност;
- Медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост;
- Известие за защита на личните данни;
- Декларация за достоверност на представените документи, попълнена и подписана от кандидатката;
- Академична справка, издадена от библиотеката на МУ-Варна, включваща;
 - ✓ Публикациите и цитиранията, покриващи минималните национални изисквания;
 - ✓ Пълнотекстови публикации и цитирания извън минималните национални изисквания за наукометрия на кандидатката (Приложение 1);
 - ✓ Списък на научните трудове и цитирания, използвани за придобиване на ОНС „доктор“ (Приложение 3) и заемане на АД „главен асистент“ (Приложение 2);
 - ✓ Приложение за активни профили в Google Scholar, ORCID, и научни мрежи като Research Gate
 - ✓ Приложение за Impact Factor на списанията, в които са публикувани трудовете на кандидатката;
- Публикации, равностойни на монографичен труд, придружени от списък на публикациите и Хабилитационна разширена справка за научните приноси;

- Резюмета на научните трудове на български и английски език;
- Справка за оригиналните научни приноси, подписана от кандидатката;
- Списък с участия в национални и международни научни форуми
- Други документи, включително 4 приложения.

2. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ И ПРОФЕСИОНАЛЕН ОПИТ

Д-р Анелия Герасимова- Пенева завършва ОКС „бакалавър“, специалност „Химия“ през 2010 г. и се дипломира като магистър в специалност „Екологична химия“ една година по-късно в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“. В периода от 2010 г. до завършване на магистратурата си през 2011 г., тя работи като младши специалист (химик) в Катедра Химия, Факултет по природни науки на ШУ” Епископ Константин Преславски”, гр. Шумен. През 2011 г. тя е назначена за асистент по дисциплината „Аналитична химия” в Катедра Химия, Факултет по природни науки на ШУ, а в периода 2012 г. - 2018 г. е асистент по дисциплината „Физикохимия с колоидна химия“, в Катедра „Химия“, Факултет Фармация на МУ” Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна. В периода 2016 г. – 2017 г. е била докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Химия” на МУ-„Проф. д-р Параскев Стоянов“. След успешна защита на дисертационен труд на тема“ Кинетично поведение на пенни филми от водни разтвори на говежди серумен албумин и n-додецил- β -D-малтозид“, ѝ е присъдена ОНС „доктор“ по научната специалност „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества“.

От 2018 г. до момента д-р Анелия Герасимова- Пенева заема АД „гл. асистент“ и изпълнява задълженията на административен асистент по дисциплината „Физикохимия с колоидна химия“ в катедра „Химия“ на Фармацевтичен Факултет при МУ “ Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна

2.1. Учебно-методическа и преподавателска дейност

Д-р Анелия Герасимова – Пенева притежава богат преподавателски опит, както при воденето на семинарни занятия и лабораторни практикуми, така и при провеждането на лекционни курсове. В качеството си на асистент в ШУ “Еп. К. Преславски“ – гр. Шумен, тя е провеждала лекции, семинарни и лабораторни упражнения по дисциплините „Физикохимия“ I^{ва} и II^{ра} част със студенти от специалностите „Медицинска химия“, „Химия и опазване на околната среда“, „Биология и химия“, както и на дисциплината

„Колоидна химия“ със студенти от специалности „Медицинска химия“ и „Химия и опазване на околната среда“.

Преподавателският ѝ опит в МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна отново обхваща провеждането както на семинарни и лабораторни упражнения, така и на лекции по дисциплината „Физикохимия с колоидна химия“ за студенти от специалност „Фармация“.

Освен това, д-р Герасимова – Пенева, е ангажирана активно с провеждането на семинарни и лабораторни упражнения по следните дисциплини:

- „Химия“ за студенти от специалностите „Медицина“ и „Дентална Медицина“;
- „Обща и органична химия“ за студенти от специалност „Медицински лаборант“;
- „Неорганична химия“ за студенти от специалност „Помощник фармацевт“;
- „Аналитична химия“ за студенти от специалност „Помощник фармацевт“ и „Медицински лаборант“.

Учебно методическите умения на д-р Герасимова – Пенева намират своя непосредствен израз в разработения от нея лекционен курс по избираемата дисциплина „Околна среда и здраве“ за студенти от специалност „Фармация“, участието ѝ в разработването и актуализирането на учебна програма по дисциплината „Физикохимия с колоидна химия“, както и в разработването на нови лабораторни и семинарни упражнения. Освен това, методическите ѝ умения са проявени и при написаните в съавторство с проф. Жана Ангарска от ШУ „Епископ Константин Преславски“ два учебника по Колоидна химия и по Физикохимия, както и в участието ѝ в два сборника със задачи за подготовка по химия на кандидат-студенти за медицинските университети в страната. Има опит и като ръководител на един дипломант от специалност „Химия“ в ШУ „Епископ Константин Преславски“. Този значителен обем от учебна и учебно-методическа работа свидетелства за организираност и самодисциплина, в подкрепа на което е и факта, че за периода 2020 – 2025 година, средногодишната ѝ аудиторна заетост далеч надхвърля задължителните 360 учебни часа.

В допълнение на горепосочените активности на д-р Анелия Герасимова – Пенева, тя работи с кандидат-студенти - като преподавател или проверяващ, както и с ученици от „Първа езикова гимназия“ – гр. Варна, където преподава в „Школа по химия“ към училището.

3. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

3.1. Значимост и актуалност на научните изследвания

За рецензиране се приемат всички от представените общо 20 пълнотекстови публикации, реферирани и индексирани в световните бази данни Scopus и Web of Science и една публикувана заявка за патент. Публикациите имат подчертано интердисциплинарен характер, тъй като съчетават изследвания от областите колоидна, органична и фитохимия, козметика, фармация, физика и биофизика, микробиология. Десет от тях са тематично обединени и оформят изискваната по закон хабилитационна разширена справка. Останалите десет труда са публикувани във високо-рейтингови научни журналы с импакт-фактор. Заявката за патент/полезен модел се отнася до разработването на оптичен превключвател от тип 1xN, но липсва по-подробна информация за същността на изобретението и за конкретния принос на кандидата.

Хабилитационната разширена справка обединява 10 тематично-свързани публикации, като условно може да се раздели на две части. В първата част е изследвана и оптимизирана емулгиращата способност на природни продукти – екстракти от различни видове водорасли, с оглед тяхното потенциално приложение в хранителната, фармацевтичната и козметичната индустрии. Разгледана е възможността за приложение на зелени водорасли като емулгатори във функционални храни и хранителни добавки. Изучено е влиянието на различни хидроколоиди върху перли от калциев алгинат, съдържащи екстракти от спирулина, както и на условията за извличане върху стабилността на протеиновото синьо багрило фикоцианин, екстрахиран от спирулина. Като продължение на това изследване са оценени химичните характеристики на спирулина, доставена от различни производители.

В аналогичен порядък, втората част на хабилитационната справка е посветена на изучаването на биоактивните свойства и терапевтичния потенциал на билкови екстракти, като следва:

- определен е елементния състав и радионуклидното съдържание на съцветия от черен бъз, събрани от различни региони на страната;
- проучено е видовото разнообразие на лечебната лайка, като изследването е фокусирано главно върху етеричните масла от два вида лайка с медицинско значение;

- Изследван е терапевтичният потенциал на екстракт от хинап и е разгледано потенциалното му приложение в дерматологията;
- Определени са химичния състав и биологичната активност на етерично масло от български жълт кантарион;
- Изследвани са биоактивните компоненти в листа от моринга и са определени спектралните им характеристики във флуоресцентни, инфрачервени и Раманови спектри.

Така формулираните основни моменти в хабилитационната разширена справка имат научен и научно-приложен характер на приносите. Последните са в областта на колоидната химия (стабилизиране на колоидни дисперсии – емулсии) и физикохимията, доколкото се отнасят до оптимизиране на екстракционни процеси и са в съответствие с научната специалност, по която е обявен конкурса. Актуалността и значимостта на така формулираните научни приноси е безспорна, тъй като използването на природни продукти като функционални храни и биотерапевтици е в съзвучие с най-новите тенденции на фармацевтичната наука.

Останалите научни публикации, покриващи критерий Г7 от минималните национални изисквания за заемане на АД „доцент“ са с мулти- и интердисциплинарен характер на изследванията, от които 9 са публикувани в списания с импакт-фактор и квантил Q1 и една – в списание с ИФ и квантил Q3. За съжаление, не са открити личните приноси на д-р Герасимова – Пенева за всяка една от статиите, което затруднява оформянето на обективно мнение за значимостта на нейното участие във всяка една от тях. Въз основа на декларациите от нея компетентности и на професионалния опит на останалите автори, доколкото са ми познати, мога да предположа, че личният принос на д-р Герасимова – Пенева се изразява в оптимизиране на екстракционните процеси, провеждане на експерименталното изследване на биологичната активност, обработката и анализа на данните за нея, което е съществена част от изследването.

3.2. Публикационна активност и участия в проекти и научни форуми

Съгласно световната база данни Web of Science, за периода 2018 – 2025 г. д-р Анелия Герасимова – Пенева има публикувани 18 статии, от които 11 изследователски статии, 4 обзора, 2 статии от конференции и 1 резюме от научен форум. В конкурса д-р Герасимова-Пенева участва с общо 15 публикации с импакт-фактор (ИФ), публикувани главно през последните две години. Пет от публикациите с ИФ са част от хабилитационната ѝ разширена справка, докато останалите 10 са представени като

участващи в критерий Г7 от минималните национални изисквания за заемане на АД „доцент“ и са разпределени по следния начин: 1 статия от 2020 г., 5 бр. публикувани през 2024 г и 4 бр. – през 2025 г.

Аналогична справка за публикационната активност на кандидатката за периода 2018-2025 г., извършена през Европейската база данни Scopus показва общо 22 публикации, реферирани в тази база данни, двадесет от които публикувани през последните две години. Подобно неравномерно разпределение на резултатите от научно-изследователската работа е в пряка зависимост от работата на д-р Герасимова по научно-изследователски проекти.

След заемането на АД „главен асистент“ д-р Герасимова- Пенева е взела участие в общо 4 проекта, от които 3 с вътрешно-университетско финансиране и един – финансиран по Плана за възстановяване и устойчивост на Р. България. Именно в този голям научно-изследователски проект тя декларира участие в общо три изследователски групи, като неправилно приема трите вида дейности, изпълнявани по проекта за три отделни проекта с национално финансиране. Именно това участие в проекта обяснява и значителния брой публикации през последните две години.

Научните форуми, в които д-р Анелия Герасимова – Пенева е взела участие са общо 23 научни форума, от които 7 международни и 16 национални. От тях 13 са проведени след като тя заема АД „гл. асистент“. Прави добро впечатление, че в болшинството от представените на конференции 13 научни доклада, д-р Герасимова е първи или единствен автор и темите им са пряко свързани с дисциплината, която преподава в МУ- Варна – физикохимия и колоидна химия.

3.3. Цитирания на публикациите на кандидатката

За целите на конкурса, д-р Герасимова е представила академична справка, показваща наличието на 65 независими цитирания на трудовете ѝ, като списъкът с цитати е разделен условно на две – цитирания, които покриват минималните национални изисквания за заемане на АД „доцент“ и такива извън тези изисквания. Прави впечатление, че списъкът с цитирания обхваща периода 2024-2026 г., т.е. много бързо е достигнат един доста висок интензитет на цитируемост в рамките на само две години и това може да послужи като индикатор за актуалността и високия изследователски интерес към научните ѝ трудове.

4. ОБЩА ОЦЕНКА за съответствието на трудовете на кандидата с минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 26, ал. 5 от ЗРАСРБ и специфичните за МУ-Варна изисквания по направления за звена

без клинична дейност, определени в правилника за академично развитие в Медицински университет – Варна

В представената от д-р Герасимова – Пенева академична справка в табличен вид са представени научните ѝ трудове, разпределени по критерии съгласно нормативните изисквания на Правилника за приложение на ЗРАС към професионално направление 4.2. Химически науки. Точките на кандидатката са разпределени по критерии както следва:

- По критерий А1 – дисертационен труд за присъждане на ОНС“ доктор“ -50 точки;
- По критерий В4 – научни публикации в издания, индексирани и реферирани в световните бази данни Scopus и Web of Science, съответстващи на хабилитационен труд са представени 10 публикации, покриващи 140 точки;
- По следващия критерий Г7 +Г10 - научни публикации в издания, индексирани и реферирани в световните бази данни Scopus и Web of Science, и заявка за патент/полезен модел, сумата от точките е 252, при изискване за минимум 200 т.;
- По критерий Д11 – 130 точки;

Общият брой точки, събрани от кандидатката по критерии от А1 до Д11 е 572, като този брой точки надхвърля минималното изискване за поне 400 точки с 43%. Освен това, минималните изисквания са значително надвишени за всеки един от критериите В4, Г7 +Г10 и Д11.

Наличието на заявка за патент/полезен модел е добър индикатор за търсене на връзка между фундаменталното научно познание и приложните аспекти на науката.

5. Критични бележки и препоръки

Не познавам д-р Анелия Герасимова-Пенева, нито съм имала досега досег с научната ѝ и учебна работа досега, но подготвените от нея документи по конкурса ме провокират да отправя следната критична бележка:

В справката за оригиналните научни приноси подробно са посочени всички важни моменти от публикуваните в съавторство статии, които по същество са интердисциплинарни, но никъде в тези описания няма очертан личния принос на д-р Герасимова-Пенева. При толкова много съавтори, външен за Университета рецензент трудно може да се ориентира какъв е чисто научния принос на всеки един от съавторите и тя като кандидат за заемане на АД „доцент“ трябваше да предвиди, че оценяващите я не са запознати отблизо с работата ѝ.

Въз основа на подготвената от кандидатката хабилизационна разширена справка и справката за приносите на научните ѝ трудове, формулирам следните препоръки:

- препоръчвам на д-р Герасимова –Пенева да работи върху стила си на писане и да прецизира изказа си, тъй като академичният стил и език са основно изразно средство в комуникацията ѝ както със студентите, така и за разпространение на резултатите от научните ѝ трудове чрез публикации и доклади;
- препоръчвам на д-р Герасимова – Пенева да развие научно-изследователската си тематика по такъв начин, че да бъде водещ автор в публикациите си, а не просто да фигурира в списъка със съавторите, подкрепили с труда си идеи и концепции на свои колеги. Академичната длъжност „доцент“ не просто дава право на носителя ѝ да чете самостоятелно лекционни курсове, но тя идва със задължението да се оформи собствена научно-изследователска тематика, да се изгради научно-изследователска инфраструктура, за която да се привличат средства по проекти, както и с отговорността да се обучават дипломанти и докторанти.

Отправените от мен критична бележка и препоръки по никакъв начин не омаловажават постиженията на д-р А. Герасимова-Пенева, а имат за цел да я стимулират да се развива още по-интензивно в академичното поприще.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените документи доказват, че главен асистент д-р Анелия Герасимова - Пенева е изграден специалист, експерт и консултант в обхвата на научната специалност на конкурса, която успява да съвместява учебно-преподавателската с научно-изследователската работа. Д-р Герасимова - Пенева е преминала постепенно през стъпалата на академичното развитие, като винаги е участвала активно и отговорно в учебната и научна дейност на катедрата.

Гл. ас. д-р Анелия Герасимова е изграден и уважаван преподавател и изследовател, със стойности за преподаването, науката и практиката постижения. Наукометричните ѝ показатели и дългогодишния изследователски и преподавателски опит показват , че тя не само покрива, но и значително надвишава критериите на ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“.

Въз основа на положителната оценка на учебно-преподавателската дейност и научната и научно-приложна значимост на научните трудове, убедено подкрепям присъждането на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ на главен асистент д-р Анелия Герасимова - Пенева

в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; Професионално направление 4.2. Химически науки; Научна специалност „Физикохимия с колоидна химия“, за нуждите на Катедра „Химия“ на Фармацевтичен факултет при Медицински университет - Варна.

На основание на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за академично развитие на МУ- Варна, предлагам на членовете на *почитаемото научно жури* да гласуват ПОЛОЖИТЕЛНО за присъждането на академичната длъжност „Доцент“ на главен асистент д-р Анелия Цветанова Герасимова - Пенева.

01.05.2026 г.

Рецензент:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

/доц. д-р Нина Димчева/